

SZABADSÁG

II. évfolyam

Murska-Sobota, 1924. — Vasárnap — november 23.

47. szám.

Egyes szám ára egy dinár. Az előfizetési díj egy félévre 20 dinár, külföldre 30 dinár. Amerikába egy évre 100 dinár. — Hirdetési díjak: négyzet centiméterenként 0.75 dinár és a hirdetési adó. Szövegközt és nyitórésben soronként 2.50 dinár.

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
HARTNER NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Murska-Sobota Aleksandrova cesta 63. szám. — Kéziratot nem adunk vissza. — Telefon szám: 17. — Postatakarékpénztár száma szám: 15348. Megjelenik minden vasárnap.

Az embervadászok.

Az embervadászat Prekmurjében megkezdődött!

Megkezdődött a hónapokon keresztül tartó nagy vadászat az emberekre és lelkekre, a meggyőződésre, a szívre, az értelemre való vadászat, a prekmurjei munkára és a prekmurjei önfeláldozásra való vadászat, az emberek fogdosása és az emberek hálóra való kerítése megkezdődött! Szenvedélyes és hosszú lesz ez a vadászat, egészen február hó 8-ig fog tartani, — csupán a választásokig! — azután a vadászok mohón fogják olvasni zsákmányukat s a szép eredmény, az ember eredmény felett kárörvendve fogják dörzsölni kezeiket! Február 8-án a politikai vadászok és halászok ünnepnapja lesz és február 8-án ezek a vadászok megmutatják hány lelket, hány prekmurjei munkást és földmiveit, hány prekmurjei érző szívet és akaratot terítettek le! Február 8-án lesz a politikai embervadászok vizsgálója!

Nagyon értékes és finom dolog lehet ez a prekmurjei emberhus és a forró, a piros, a soha nem nyugovó vérünk isteni ital lehet, hogy a politikai vadászok már most lesnek ránk, hogy ígérekkel és szép szavakkal már most magukhoz csábítgatnak, hogy azután február hó 8-án a politikai vadászok nagy győzelmi vacsoráján minket feltálalhassanak. Rendkívül jó csemege lehet a prekmurjei földmives, a görnyedő munkás, a kérgeskező „madžaron” és a gondoktól meg-ráncult, drága prekmurjei ember, hogy ezek a politikusok annyira sejtlenkednek körülöttünk, hogy most annyira tudnak velünk együtt sirni, hogy most annyira meg-értene minket, holott azelőtt ránk se néztek sőt egyenesen félrerugtak!

Régi közmondás tartja, hogy egy kannál mézzel több legyet lehet fogni, mint tíz hordó ecettel! Minket meg eddig mindig ecettel fogdostak és itattak! Mi eddig a politikai pártoktól és a nép hangosságától „jótévedőtől” egy cseppnyi mézet sem kaptunk, vagy

ha igen, akkor csak mutatóba és kóstolóba, hogy hát tudjuk, milyen édes is az a méz! Egyik párt sem és egy politikus sem büszkélkedhet avval, hogy ő is sikra szállt Prekmurjéért, hogy ő beszélt a mi érdekünkben, hogy ő megnyomta a kilincseket, hogy ő lármázott, kiabált és veszekedett volna ott, ahol csendes szóval nem valami sokat lehet elérni! Nem volt eddig politikai irtalmas szamaritánusunk, ki bekötözte volna sebeinket, ki eloltotta volna szomjunkat, ki csillapította volna fájdalmunkat és kihez minden bajunkban a segítség reményében bátran járulhattunk volna, és ki-nek aítai mindig tárva voltak előtünk! És éppen azért csodálatos, hogy a politikusok annyira

rávetették magukat Prekmurjéra, arra a prekmurjéra, amelyre csak kicsinylőleg tudtak gondolni, arra a prekmurjei földmivesre és munkásra akiről azelőtt azt beszéltek, hogy semmire sem képes és semmire sem alkalmas! Csodálatos, hogy a pártok és politikusok most annyira sűrűnek és forognak körülöttünk, hogy annyira ismerik bajainkat és hogy annyira segíteni akarnak rajtunk!

Mi sok szerencsét kívánunk a politikai embervadászoknak, de a mi husunkból és vérünk-ből azok sem fognak tivornyázni és a mi munkánk-ból, szorgalmunk-ból és szegénységünk-ből többé csufot nem fognak üzni!

Prekmurje nem nemes vad, amire hajóvadászatot kellene tartani.

Egy lázadó brazilai hadihajó angol szigeteket támadott meg.

Rio de Janerioi jelentések szerint a Sao Paulo nevű dreadnaught lázadó legénysége a fiatalabb tiszték ösztönzésére megtámadott egy brit szigetet a Bermunda-csoportban, hogy a szigeten levő angol internáltakat kiszabadítsa és a hajón alkalmazza.

A sziget erődítménye azonban idejekorán értesült a támadásról és erős ágyutüzbe vette a hajót. A Sao Paulo válaszolt, de azután jobbnak látta teljes gözzel elhajózni. — Hír szerint a brazilai flotta többi egysége a kormány hatalmában van.

Kommunista zavargások Olaszországban.

RÓMA, november 20. A rendőrség hatvan kommunistát tartóztatott, le, akik közül tizenhárman tegnap éjjel a külvárosokban lakó fascista vezetők lakásait megtámadták és az ablakokat s ajtókat betörték.

Amerika kereskedelmi kémkedése Svájcban.

A Neue Berner Zeitung szerint az Egyesült Államok kincstári hivatalának több tagja utazik jelenleg Svájcban és revízió alá veszi az egyes gyáraknak az

Egyesült államokhoz való viszonyát. A lap élénken tiltakozik a megbízottak túlzásai ellen és úgy tekinti működésüket, mint kereskedelmi kémkedést.

ROVÁS.

Ez is eltalálta! Az egyik újsg azt írja, hogy egyedül kötelességünk most: szervezkedni a demokratapártban és egyes egyedül csakis erre a pártra szavazni!

Hát ez nem igaz! Mi majd megmondjuk, melyek a mi kötelességeink. A mi kötelességünk reggeltől estéig szorgalmassan dolgozni; a mi kötelességünk az adót pontosan megfizetni, az állam terheit nyugodtan viselni, korán reggel elindulni hazulról és 15—20 kilométert megtenni gyalog az egyes hivatalokba, hogy ott panaszainkat előadjuk; a mi kötelességünk minden igazságtalanságot szó nélkül lenyelni, sohasem zugolódni, mellőztetésben élni a más nemzeti-ségekkel szembe, ha kell, akkor éhezni, esetleg tarisznyával a hátunkon külföldre menni munka után, a mi kötelességünk zajtalanul a világra jönni és még zajtalanabban meghalni! Ezek a mi kötelességeink, ezek a prekmurjei tizes parancsok, nem pedig szervezkedni!

Mondjátok, hogy nincs igazunk!

Még valamit! IV. Henrik angol királyról a következőket beszéltek: Egy légy a király orrára szállt s ő nem birt tőle megszabadulni, ahányszor elzavarta, ugyanannyiszor vissza is tért oda. Végre IV. Henrik türelmét vesztve így kiáltott fel: Szemtelen egy légy, három királyságom van s nem tud magának egy alkalmasabb helyet keresni!

Hasonlóképp van nálunk is! Politikai legyek folyton az orrunkat csiklandozzák, mindig kinőznek minket és nem bírnak tőlük megszabadulni! Hát miért nem keresnek maguknak más vidéket? Vagy juszit is csak Prekmurjében kell nekik szemtelenkedniük?

Vagy olyan drága és kedves lett előtük most ez a prekmurjei nép és ez a Prekmurje, amely máskor mindig csak utálatos „madžaron” fészkek voltak? ... Lehetőség ez? ...

A kecske sem lakott jól és a káposzta is elfogyott! Dobronakon és a közeli magyar községekben klerikálistáktól agitátorok jártak kerteskedni és többek között azt mondták, hogy a redicsi vasutat azért szerelték le és hozták ide az új prekmurjei vasúthoz, hogy nekünk ezáltal ne kellessen nagyobb adókat fizetnünk!

Ez megint nem igaz! Ellenkezőleg nincs meg a redicsi vasút, de nagyobb adókat kell majd fizetnünk! A jövő évi költségvetés 4 milliárd dinárral nagyobb az ideinél! Hát nem mi fogjuk ezen adókat viselni s az adóprés nem e újból fog minket hatalmasan összezuzni? Vagy talán az agitátorok fogják ezen adókat megfizetni?

Érdekes csak az, hogy akkor lettek az adóterhek négy milliárddal nagyobbak, mikor a klerikálisták voltak a kormányon!

Se kecske, se káposzta! ...

Politikai hírek.

A belpolitikai életet a választási harc jellemzi s ez köt le most minden figyelmet. A radikális és Pribicevics demokrata pártja — az úgynevezett nacionalis blok — egyöntetűen, közös listán fognak fellépni, csupán néhány választókerületben fognak külön-külön fellépni. A jelöltek az egyes kerületekben már ki is nevezték. Maga Pasics több kerületben fog fellépni és gyengélkedése dacára is egész nap a kabinetjében ül és irányítja a választási harcot. — Az ellenzéki blok kezdetben szintén közös, kölcsönös megegyezésen alapuló listán akart fellépni, ami azonban nem sikerült. A klerikalisták a Radics párttal akartak együttesen fellépni, de a Radicspárt mindenkitől függetlenül fog részt venni a választási küzdelemben. Szlovéniában állítólag „föderatív HRSS“ programmal fog fellépni — ha ez sikerül neki a kormány terrorja miatt. Igen sok vita tárgyát képezi maga a Radics párt is, mely ellen az „Obzanna“-t vagyis az állam védelméről szóló törvényt akarják alkalmazni, a volt képviselőket pedig mivel a nemzetgyűlés feloszlatásával megszünt az immunitásuk is, — a bíróság elé állítani. Mindenesetre a közeljövőben tisztázódni fog az általános helyzet. Radics a svájciországi Davosban tartózkodik vejénél. — Horthy kormányzó ellen merényletet akartak elkövetni. Egy Kertész nevezetű lakatossegédnél oly kommunista iratokat találtak, melyekből kitűnt,

hogy ő lett felbárelve Horthy meggyilkolására. — Kína teljesen a kommunisták kezében van. A pekingi ideiglenes kormány oly tagokból áll, akik szoros viszonyban vannak az ottani szovjet követséggel. — Az osztrák vasutassztrájk befejeződött. — Seipel lett újból megválasztva Ausztria kancellárjává. — Marokkóban béketárgyalások kezdődtek meg a spanyol kormány és a marokkói felkelők között. — Mussolini ellen egy Vannini nevezetű diák revolveres merényletet akart elkövetni. — Az egyiptomi kormány lemondott. — Krasin külügyi kereskedelmi komisszár Oroszország párisi nagykövetségévé lett kinevezve. — A magyar-jugoszláv kereskedelmi tárgyalások tovább folynak. A legközelebbi ülésen a korona adóságok rendezése kerül napirendre. — A német-francia kereskedelmi tárgyalások megszakadtak. — Az

angol parlamentet december hó 2-án hívják össze. — Herriot nyilatkozata szerint Franciaország Oroszországban megtalálta régi szövetségét. — Az orosz-moldvai tanácsköztársaságot kikiáltották. A szovjet tüntető felvonulást rendezett a román határra. — Bajorországban nagy monarchista mozgalmak vannak. — Madridban 4 olasz anarchistát fogtak el, kik a barcelonai lázadás előkészítésében közreműködtek. — A belgrádi katolikus érseket december 7-én iktatják be méltóságába. — A csehszlovák hadsereg vezérkari főnökének helyetese egy francia tábornok. — December havában lesz megtartva az utódállamok gazdasági konferenciája Rómában. — Gregorius carigradi patriarcha meghalt. — London és Moszkva között Zinovjev levele miatt diplomáciai viszály tört ki. Rakovszki szovjetkötvet elhagyta Londont.

Marokkó Franciaország számára is veszedelem.

LONDONI jelentés. A Times tudósítójának alkalmá volt Liautey marsallal beszélnie, aki a marokkói helyzetet nagyon nyugtalanítóknak mondotta,

mivel a francia zónába betörték Abd el Krim riff vezér csapatai. Ez a helyzet valószínűen szükség-

gessé fogja tenni a francia katonai hatóságok és a szultán beavatkozását.

Azonkívül kijelenti a marsall, hogy a riff törzsek szent háborúra szólítják föl a lakosságot Franciaország ellen.

HIREK.

Heti naptár

NOVEMBER	R. kath.	Protest.
23 Vasárnap	Kelemen	Kelemen
24 Hétfő	Kereszt. J.	Emma
25 Kedd	Katalin	Katalin
26 Szerda	Berehm J.	Milos
27 Csütörtök	Virgil	Virgil
28 Péntek	István	Stefania
29 Szombat	Szatu. pk.	Noe

Vásárok:

25. Čakovec, 28. Prosenjakovci.

Bő esőt

kaptunk, most nyájas olvasóm Prekmurjében, kiadás és bő esőt most a tél kezdetén, mikor egyes helyeken már fehérlik a hó, mikor már az ablakainkon hóvirágok képződnek s mikor azt sem tudjuk, hogy hát mivel is fűtsük szobáinkat. És ennek az esőnek az a tulajdonsága is van, hogy nem termékenyíti meg vetéseinket, nem puhítja meg a drága

Beszélgetés Szentpétervár volt kormányzójával.

Poradelloff herceg az orosz emigrációról, Leninről és az új cárról.

Az annakidején Berlinben tanyálgató orosz emigránsok már hosszabb idő óta mind Franciaországba, első sorban persze Párisba telepedtek át. Itt könnyebben tudtak elhelyezkedni és érvényesülni, mint Németországban, a kedvezőtlen gazdasági viszonyok között. De az idegen munkások itteni inváziója következtében itt is kezd elveszni számukra minden kereseti lehetőség. Mert dolgozni jöttek ide az orosz hercegek és grófok, ezerholdas birtokok, ki tudja, micsoda remek parkok egykori urai, akik most lerongyolódva és kenyértelenül bolyonganak a világban. Munka után pedig együtt tanulnak egy kis, sőtét külvárosi utcározaga házában: az orosz népegyetem. Lent zug Páris, lent zug az élet és a kis padlásszobákban, fűlledt, piszkos levegőben tanulni gyűltek össze a grófok, száműzöttjei egy rettenetes autodafének, melyen otupusztult egy hatalmas birodalom minden gazdasága. Munka és tanulás után a vendéglőkben gyülekeznek. Egy ilyen magam is fölkerestem: kis, sötét, piszkos helyiség, egy kocsiszin mellett, bent az udvarban; az ajtón vörös tintával papírra írva: *Restaurant Moscou*, ahol egymás mellett szorongva, vöröskáposztát esznek egy darabka főtt hussal: szokásos szegényes vacsorájukat, férfiak, nők egyaránt, megriadt tekintettel, amint bemennek a párisi aszfaltól.

Itt volt alkalmam beszélni a kolónia egyik legtekintélyesebb tagjával Szent Pétvárról volt kormányzójával, Nikolajevics Nikolaj Poradelloff her-

ceggel. 6000 hold földet hagyott otthon, óriási halasztavat, most itt csak egy tengődő orosz, mint a többi ezer és ezer, sem több, sem kevesebb. Szent Pétvárról kormányzója és most matematikaleckéket ad a párisi fűszeres gimnázista fiának. Magas, fekete, marcona ur, tökéletesen beszél franciául, eléggé jól beszél németül. Barátságátlanul fogadott; bizalmatlan, hisz idegenek előtt a legnagyobb inkognitóban van itt minden orosz. Nem áruolom el, hogy ismerem karrierjét. Érdeklődöm az orosz kolónia helyzetéről.

— A legjava az dolgozik — mondja kurtán —, de vannak néhányan 100—150.000 frankos járadékok tulajdonosai — hogy hogyan jutottak hozzá, nem tudom —, ezek szórják a pénzt Nizzában, vagy itt a Montmartre-on. Azt mondják, hogy az angol király, aki rokonságban van a Romanov-családdal, az pénzeli őket. Lehetőségek. A kilenc-tizedrésze azonban dolgozik. Illetve dolgozott, mert a nagy mánkahiány következtében kezdik lassan elveszíteni állásukat és aztán nem tudom, mihez kezdenek. Elszédedtünk mindenfelé, ki itt, ki amott. Franciaországban 400 ezren, Párisban 100 ezren vagyunk. És mindnyájan, mind a legnyomorúságosabb helyzetben. Látja azt a két urat ott, a kievi egyetem a természettudomány tanára volt az egyik, a másik Szent Pétvárról legelőkelőbb ügyvédje. Előbbi most csomagoló egy áruházban, utóbbi munkás egy asztalosműhelyben. Vagy azt a szemüveges urat ott, törvényszéki bíró volt Petrogradon, most mint napszámos dolgozik egy pályaudvaron, ahol talicskán csomagokat hordoz. Ezek még találtak munkát, de az a sok-sok ezer, aki ezt a kis keresetet is elveszti és képtelen új munkát találni!

— Összeönnének másokkal is, vagy csak egymás közt vannak mindig?

— Esténként összeönnénk, néha franciák is eljönnek közénk, de főleg csak egymással érintkezünk. Állandó társaságunk van: egyik ismerősünknek jönnék össze, akinek valamivel nagyobb szobája van. Itt aztán elbeszélgetünk és emlékezünk; és iszunk hozzá erős orosz teát, amit egy barátunk szamovárján főzünk meg. Ez a szamovár egyetlen vagyona; régi ezüstből készült, gyönyörű ötvösmunkával díszítve. A legnagyobb nyomorúságban bolyongta végig ez a barátunk Európát Konstantinápolytól Londonig, de a szamovárjától, ha egy sou nélkül állott is, semmiért meg nem vált volna. Ezek az esteken aztán eifelejtjük minden nyomorúságunkat, néha orosz dalokat is énekelünk, úgy, hogy igazán kellemesen érezzük magunkat ilyenkor.

— Ismert-e valakit a bolsevista vezérek közül már régebről?

— Lenint jól ismertem, de ez régen volt, nagyon-nagyon régen. Akkor még fiatal emberek voltunk, ő is, én is és ő még csak titokban és szóval küzdött elveit, előttem azonban, mint jó ismerős jelölt, persze nem titkolta azokat. Sok vitánk volt, de a vita végén még távolabb állottunk egymástól, mint amikor kezdtük. Rettenetes természet volt, erőszakos és amellett valami kirelehetetlen fanatizmus kergette mindig a végletek felé. És aki ismerte Lenint mint fiatalembert, annak látnia kellett, hogy mivel fog végződni az ő karrierje. A fiatal Lenin csak azzá lehetett amivé lett: milliók tömegének politikai vezérévé és diktátorává, viszont ez a Lenin sem képzelhető el másnak fiatalabb éveiben, mint aminek én ismertem. Emlékszem, néha félórás szónoklatot vágott ki, nekidühödve mindennek, leaposva, lepiszkolva mindent: csak úgy dőlt belőle a düh, a fanatikus elszántsággal, amikor egyes kérdésekről vitáztunk. Persze ellenfél voltam mindig, akit tulajdonképpen meg-

vetett, sőt a viták végén majdnem-hogy megöltött.

— Lehetséges volna, hogy ma már az emigránsok nagyrésze bolsevista érzelmű? Hihetetlenül hangzik ugyan, de pár helyről hallottam már!

— Ugyan kérem, nevetséges dolog. Amint mondtam, ne politizálunk, nem gondolkodunk sem bolsevizmusra sem cárizmusra, nekünk élni kell. Én a demokráciát, az „egyenlőség, testvériség, szabadság“ jelszavakat a legnagyobb álmításnak, vagy ha úgy jobban tetszik, a modern kor legnagyobb tévedésének tartom. Nem vagyok reakciunárius érzelmű, de állítom és ez tagadhatatlan, hogy vannak elválasztó gátak ember és ember között, mint: műveltség a tradícióban való nevelkedés, úgy fizikai, mint szellemi igényeinek, amiket még huszonöt bolsevista forradalom sem tud elfűrtetni. Képzelték tehát, hogy milyen tragikus épp mirának nézve, akik mindnyájan ebben az ideológiában nőttünk föl, hogy erre az életre vagyunk kényszerítve.

— És az új cárr?

— Nem komoly dolog, Ciril herceg magát cárnak nyilatkoztatta, mire 25—30 barátja hódolt is neki, mint minden oroszok cárijának. Ez az egész; mert bármennyire is nem szeretném hinni, de egyelőre semmi reményünk sem lehet valami változásra. Itteni sorsunk pedig csak rosszabbodhatik. De politikához soha többé nem nyulok. Egész életemben küzdöttem ez ellen, írtóztam, félttem attól, amiről még Lenintől hallottam és ami mégis bekövetkezett. És amint látja, még hét év múltán sem tudunk ebbe beletörődni.

B. K.

A „SZABADSÁG“

karácsonyi ajándék — nyereményjátéka.

Hogy némileg is megháláljuk olvasóközönségünk és gazdaságaink lapunk iránti lelkesedését, hogy szerény módon is megfizessük a támogatást, a bizalmat és ösztönzést, melyben lapunkat kezdettől fogva részesítették, elhatároztuk, hogy karácsonyi nyereménykisorsolást eszközölünk.

E célból a következő jutalomdíjakat tűzzük ki:

I. díj: 1 szecskavágógép	VI. díj: 1 trágyalé elosztó (bírálatra felajánlott)
II. „ 1 répavágógép	VII. „ 1 doboz szivar
III. „ 1 szőlőpermetezőgép	VIII. „ 1 doboz cigareta
IV. „ 1 vajköpülőgép	IX. „ 1 doboz cigareta
V. „ 1 vajköpülőgép	X. „ 10 finom zsebkés

Összesen 10 jutalomdíj huszezer korona összértékben.

A pályázaton minden régi és új előfizető részt vehet, ki december hó 8-ig a „Szabadság“ hetilapra 40 dinárral a jövő 1925-ik évre előre fizet az esetleges előfizetési hátralékon kívül!

A nyereménytárgyak kisorsolása 1924. december hó 13-án történik meg a „Szabadság“ szerkesztőségében királyi közjegyző jelenlétében, a nyerők névsora pedig a december 21-iki karácsonyi számunkban lesz közzé.

Az e pályázaton résztvevő régi és új előfizetőkről névsor lesz vezetve mely a kisorsolás alkalmával felvett királyi közjegyző jegyzőkönyvvel egyetemben a „Szabadság“ szerkesztőségében bármikor megtekinthető. Ugyancsak ott a nyereménytárgyak is megtekinthetők.

A fenti nyereménytárgyak csak abban az esetben kerülnek teljes kisorsolás alá, ha a pályázaton legalább is 400 résztvevő lesz; kevesebb pályázó esetén ennek arányában a nyereménytárgyak is csökkentve lesznek.

„SZABADSÁG“ kiadóhivatala.

földünket, hogy az eke könnyebben vágassa azt, ez az eső nem drága és értékes arany, aminek máskor neveztük a szükséges és várva várt esőt, ellenkezőleg ez az eső gondokba ráncolja homlokunkat, ez az eső megfagyasztja bennünk a vért, ez az eső sok házra végrehajtott zudít és ez az eső a szegénységből nyomorúságot nevel! Ezt az esőt az *adócsekk* esőjének nevezzük, és ez az eső most a tél kezdetén zudult ránk!

Hát mi azt nagyon jól tudjuk, hogy adót kell fizetnünk és meg is fizetjük azt mikor bírjuk, de most a decemberi *hóvirág* kezdetekor, most mikor a télre tüzelőfát és a családnak meleg ruhát kell beszereznünk, most mikor a munkások és földmívesek hosszú téli tétlenségre vannak kárhoztatva, mikor a munkából és a prekmurjei munkás izmokból nem lehet dinárokat kipréselni, szóval mikor minden áll és szünetel, akkor bizony nagyon nehéz a ládafiából annyi krajcárt előkotorászni, mint amennyi a csekkre írva van.

Talán sokkal célszerűbb volna és nem járna annyi munkával sem, ha ezt a *csekk*esőt akkor eresztenék ránk, amikor a munkának szezonja van, amikor a családapa munkába van és amikor a dinár — ha nem is folyik — de valahogy mégis csak csepeg!

Ments meg uram minket a vízőntől! . . .

— **Ocinje** község gerentjévé Giedler Ferenc, ottani földbirtokos lett kinevezve.

— **Csecsemőgyilkos** anya. Zlatna-Greda állami uradalomban egy poznanovci munkáslány törvénytelen gyermeket szült és hogy szegényét eltakarja — megölte a csecsemőt. Ki lett szolgáltatva az ottani bíróságnak.

Tűz. Gornja Bisztrica Jankisa Iván és Kolenko Ferenc gazdáknál tűz ütött ki, mely teljesen elhamvasztotta a házuakat és istállókat. A kár több mint 100.000 din.

— **Előfizetések, hirdetések** lapunkra feladhatók Erdősy Barnabás papirkereskedésében Murska Sobota, közvetlen a rom. kath. templom mellett, Dolnja Lendaván pedig Balkányi Ernő könyvnyomdájában. Ugyanott kapható a naptár is.

Ha jól és olcsón akar venni, Akkor az A. Király céghez be kell menni, Mert e cégnél nincs párja, Olyan olcsó minden nála.

A. Király, trgovina S klobuki, perilom in kratkim blagom M. Sobota, fő-tér, Berger-féle ház.

A dol. lendavai rokkant-
trafikot ismeretlen tettesek f. hó 15-én éjjel teljesen kirabolták. A csendőrség erőlyesen nyomoz a tettesek után.

— **Az új vasut.** Prekmurje gazdasági történetében nevezetes dátum az idei év november 13-ika. Ezen a napon d. u. 4 óra tájban történt meg ugyanis, hogy az új vasutat összekapcsolták a már meglevő hodoői vasutal, miáltal Prekmurje szoros gazdasági összeköttetésbe került Szlovéniával és Horvátországgal, s ami által a mi gazdasági történetünkben új, talán szebb korszak következik. Az új vasut által enyhülni fog a mi gazdasági válságunk, Szlovéniával erőteljesebb érintkezésbe léphetünk, az egyes gazdasági történetünkben az egyes gazdasági és háztartási cikkeket olcsóbban szerezhettük be, a kereskedelem és ipar megélni és minden tekintetben gazdasági életünkben előbbre jutunk. Az új vasut ünnepélyes megnyitása folyó hó 22-én és 23-án van. A megnyitáson — mint a kormány képviselői — részt vesznek Stanič közlekedésügyi és dr. Žerjav erdészeti miniszterek is. Az új vasuton a rendes forgalom december hó 5-10 között kezdődik meg. Az ünnepély sorrendje a következő: A meghívottak, hatóságok és testületek képviselői Ormožba érkeznek 22-én. Az ünnepi vasut, elindulása előtt üdvözlő jelenlévőket dr. Andrej Vrečko igazgató, aki egyszersmind felkéri a közlekedésügyi miniszter urat, hogy nyissa meg ünnepélyesen a forgalmat. Ezután 11 órakor az új vasut Ormožból elindul, Ljutomerbe érkezik 12:26 perckor, Murska Sobotába pedig 16:08 perckor, Murska Sobotában szintén nagy ünnepségek között fogják felavatni az új vasutat.

— **Domanjšovci.** Saneza Sándor domanjšovci gazda lakásába — míg az kint a mezőn családijával dolgozott — betört egy ottani fiatalember s élelmi cikkeket, 1200 dinár készpénzt és egyéb drágaságokat lopott el. A csendőrség megindította a nyomozást

és a pucinci vásáron letartóztatott egy Sebők Sándor gyanúsán viselkedő domanjšovci egyént, akiről kiderült, hogy ő rabolta ki Saneza Sándort. Átadták a bíróságnak.

— **Kulturstély.** F. hó 15-én a dol. lendavai izraelita ifjúság magas nivóju kulturstélyt rendezett, amely egy erkölcsi mint anyagi tekintetben kitűnően sikerült. A szereplők közül megemlítést érdemelnek Dr. Brünner József orvos, tudományos felolvasása és Szilasi Bözsike urilánynak zongoraszólója halhatatlan tetszést aratott, ugyancsak Lorian Pirike urilány művészies táncával és Dragóner Mirkó, varazdini hegedűművész klasszikus hegedűjátékával. Megemlítésre méltó Eppinger Béla és Beck Oszkár, akik „Sári szentem“ című kupléban nagy-szerű diadalt arattak. Maschankzer Sári és Blau Manci urilányok dialógja és Stern Juliska zongorajáték megemlítést érdemel. Az előadásban Freyer Pücskünk konferált talpraeső humoráival, ki a közönség általános megelégedését aratta.

— **Kükeč.** Novák Ferenc kükecsi lakostól, kinek Krnci községben vizimalma is van s emiatt kénytelen ott tartózkodni, kükecsi lakásából ismeretlen tettesek 178 ezüst koronát loptak el. A lopást csakis oly egyének követhették el, kik Novák házában ismeretesek voltak. A csendőrség nyomoz az ezüst pénz tolvajok után.

— **Oktatás.** Szakember elvállalja a francia, német és szlovén nyelvek oktatását a legmodernebb és legjobban bevált metódusok alapján. Ugyancsak elvállalja a reálgimnáziumi tantárgyak oktatását is. — Érdeklődni a „Szabadság“ kiadóhivatalában.

— **Választási lajstromok.** A községházán mindenki tekintse meg a választási lajstromokat és ha valaki nincs beírva, úgy kérje felvételét a

választási lajstromba. Választó joga minden polgárnak van, ki betöltötte a 21-ik életévét és polgári valamint politikai jogainak teljes birtokában van. November hó 26-ika után már senki nem irathatja be magát a választási lajstromokba.

— **Az új prekmurjei tanfelügyelők.** Davidovič—Korošec kormányának bukása után Murska Sobotán és Dolnja-Lendaván is új tanfelügyelőket neveztek ki. Pribečević közoktatásügyi miniszter murska-sobotai kerületben Franc Cvetko-t, a dolnja-lendavai kerületben pedig Karbaš Franc-et nevezte ki tanfelügyelőkké. Csak az a különbség van, hogy előbb klerikális, most pedig demokratika szelek fujdogálnak! . . .

— **Tűz.** E hó mult vasárnapján ismeretlen suhancok Strauss Flórián kanonok urnak dolnja lendavai határban fekvő szalmakazalját felgyújtották, a kár meghaladja a 7000 Din.

— **Koncert.** Zdenka Gregunič a ljubljani opera énekesnője, december hó 1-én Dolnja Lendaván koncertet rendez.

Tökéletes szer a reumatizmus ellen. Habár dr. Rahlejev Radió-Balsamica reuma elleni szere annak gyors és tökéletes kigyógyítására már nemcsak a mi államunkban, hanem a külföldön is ismeretes, mindazonáltal van nálunk rendkívül sok reumatizmusban szenvedő beteg. Ezeknek most alkalom adódik, hogy e betegségükből teljesen kigyógyuljanak, mert a Radió-Balsamica a világ összes orvosi tekintélyeitől el van ismerve mint egyedüli és legjobb szer reuma, csusz és köszvény bántalmak ellen. A Radió-Balsamica orvosság teljesen ártalmatlan a szívre nézve, nem hagy hátra semmiféle nyomokat sem a bőrön sem pedig a szervezetben. Több éves reuma kigyógyítható két-három üveggel e nevezetes orvosságból. *E szer készült és árusított Radió-Balsamica laboratóriumban, Beograd, Kosovska ulica 43.*

— **Mulatság.** A d. lendavai hivatalnokság folyó hó 30-án a SHS királyság egyesülése alkalmából, ünnepélyel egybekötött táncmulatságot rendez a „Korona“ szálloda összes termeiben.

PONTOS KISZOLGÁLÁS!

MINDEN

kerékpáros mielőtt a kerékpárjához szükséges alkatrészt megvenné forduljon bizalommal

P. FLISAR

mechanikai és technikai üzletbe, hol mindezt a legolcsóbban beszerezheti. Villamos zseblámpák, bateriák, villamos körték, amerikai bateriák, öngyújtó ujdonságok, a legjobb tűzkövek és a legkülönbözőbb mechanikai technikai cikkek nagy raktára — MURSKA SOBOTA. (Berger-féle ház.)

SZOLID ÁRAK!

Közgazdaság.

Az idei világtermés végleges adatai.

A római nemzetközi mezőgazdasági intézet most közli az idei világtermés végleges adatait.

A statisztika az északi félgömb államaira vonatkozik, melyek a világ búzatermésének 96, a rozstermésnek 98, az árpatermésnek 75, a zab és tengeri termésnek 85 százalékát adják. 32 államban 716.8 millió métermázsza buza termet (1923-ban 293 millió), 20 államban a rozstermés 185.9 millió métermázsát (227.8), 30 államban az árpatermés 200.4 millió métermázsát (218.4). 25 államban a zabtermés 465.5 millió métermázsát (454.8) és 12 államban a tengeri termés 701 millió métermázsát tett az elmúlt évi 843.1 millió métermázsát tett az elmúlt évi 843.1 millió métermázsás terméssel szemben.

Lengyelországban újabb ezüst-pénz kerül forgalomba. A kormány rövidesen új kétzlotys ezüstpénzt hoz forgalomba 1,600.000 zloty összértékben.

A dollár vásárlóereje a háború kitörése óta 64 százalékkal csökkent. Statisztikai adatok szerint a dollár értéke békebeli vásárló erejének csupán 36 százalékát teszi ki. Októberben az áruindexszám 151.8 százalékot tett ki a békebeli árakhoz viszonyítva.

Nagysád

szüksége van
őnök kalapra ?

Mielőtt bárhol beszerezne kalapját tekintse meg A. KIRÁLY divatárú kereskedést kalapválasztékát. Ahol a legelegánsabb Őszi és Téli kalapudonságok Párisi és Bécsi kalap modellek állandóan raktáron vannak. És a legjutányosabban szerezheti be kalapszükségletét.

Nagyválaszték:

női- és gyermek harisnyák-, férfi szoknik-, bluzok-, kötének-, fehérnemű-, babakelengyék-, fésűk-, illatszer és piperecikkek, nyakkendő, zsebkendő-, himző-selymek, pamutok- és mindennemű rövid áruk legolcsóbb beszerzési forrása.

Gyászkalapok rendelésre 24 óra alatt elkészülnek!

Mindennemű kalapalakítások elváltatnak!

Szolid
árak!

Pontos
kiszolgálás!

A. KIRÁLY

irgovina s klobuki perilom i
kratkim blagom

MURSKA SOBOTA,

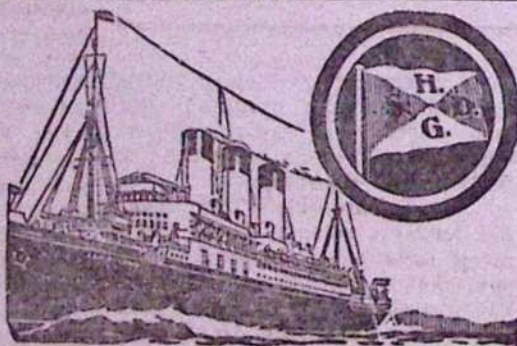
Fő-tér Berger-féle ház,

Árverés.

A dolgavasi (Hosszu-falu) nagyvendéglő folyó hó 23-án d. u. 2 órakor a legtöbbet ígérőnek

3 évre

bérbeadatik.

HAMBURG — JUŽNOAMERIČKO
Parobrodarsko Društvo.

Glavno zastupstvo za Jugoslaviju
ZAGREB, Šenočina ul. 30.

Otprema putnike iz Hamburga u
BRAZILIJU, URUGUAY i
ARGENTINU
sa Ekspresnim putničkim parobrodima.

Upute daje brzo i besplatno:

Glavno zastupstvo

ZAGREB,

Šenočina ul. 30.

Vegye meg a
„Szabadság”
naplót!

Olcsó téglá!

A pucinci téglagyár, — hogy helyett
nyerjen — a mai naptól kezdve a f.
év végéig elszállított falitégla ezerét
— amíg a készlet tart —
550 dinárért az I. oszt. hornyolt cserép
ezerét 1400 dinárért adja készpénz-
fizetés ellenében.

„Hamburg—Amerika Linie” „United—American Lines” és „Cosulich—Linie”

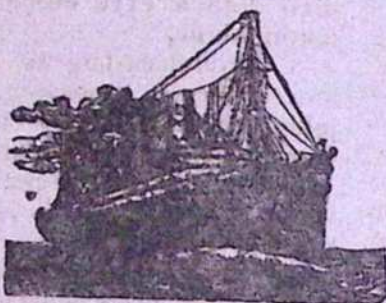
Vezérképviselet az S. H. S. királyságban:

I. G. Drašković

Cesta „B”. 3. sz. ZAGREB Telefon 24—98.

Az utasok elszállítása I. II. és III. osztályokban törté-
nek posta és gyorshajókkal.

Észak Amerika, Kanada, Cuba, Mexiko
Argentína és Brazília.

A
„Cosulich Linie”
hajója

„Belvedere”

az idei év decem-

ber hó 4-én fut

be hazai kikötőbe Splitbe (Dalmácia) és
ott fogja felvenni az utasokat Argentiniába
és Braziliába.

Utazási felvilágosítások és hajóhelyek végett a
vezérképviselethez kell fordulni:

I. G. Drašković

Zagreb

Cesta „B” 3. sz.

vagy pedig a fióktételekhez: Beograd, Balkanska
ulica 25. Ljubljana, Kolodvorska ulica 30., Veliki
Bečkerek, Trg Kralja Petra 4., vagy az alképviseltek-
nél: Split, Sušak, Šibenik, Metković, Gruš, Cetinje

Eladó vendéglő.

Hosszuifalu és Dobronoki posta-
uton, Hidvégén egy jömeneteli
vendéglő, mellékhelyekkel együtt
örökárban eladó, esetleg bérbeadó.

HORVÁTH JÓZSEF tulajdonos,
Hidvég, posta D. Lendava.

Meghívó.

A motvarjavci (Szentlászló) ifjúság
f. hó 30-án harangszentelés
alkalmával a Mayer-féle vendég-
lőben színelőadással egybekötött

táncmulatságot

rendez.

Színre kerül:

a „Falurossa” és „Tóth Lidi.”

PAPÍRÁRUK

író, csomagoló, másoló, selyem,
krep, székény, pergament stb.

Írószerek

iskolai és irodai cikkek.

Játékarú

nagyobb választékban rendelés alatt.

Naptárak

szlovén, német és magyar

— nagy választékban. —

Képes és napilapok

szlovén, német és magyar nyelven,

— kíváncsi házhoz lesz küldve. —

Karácsonyfa díszekre

• • • a n. é. közönség figyelmét • • •

előre is felhívom.

Jutányos áron beszerezhetők!

Erdősy Barnabás

(Balkányi nyomda volt vezetője)

papír és játékarú üzletében

MURSKA SOBOTA

Cerkvena ul. a posta és a

r. k. templom mellett.